

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/152/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124209223
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2025:2124209223.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom Mgr. Petrom Pravdom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v osobnej starostlivosti matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: C. D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. E. XXXX/XXX, F., zastúpená: AK Petrovič s. r. o., IČO: 54 980 682, advokátska kancelária so sídlom Kollárova 566/32, Trnava a otec: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, zastúpený: JUDr. Martina Kočíková Šišková, IČO: 50 323 113, advokátka so sídlom Kapitulská 26, Trnava, o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca so zmenou priezviska, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 13.11.2024 sa matka domáhala rozhodnutia, ktorým súd nahradí súhlas otca so zmenou priezviska maloletého A..

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletému je upravený rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 38P/57/2021 zo dňa 15.03.2022 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 27P/7/2023 zo dňa 26.02.2024. Aktuálne má maloletý priezvisko otca, matka by chcela, aby mal maloletý jej priezvisko. Maloletý A. je veľmi vnímavý a inteligentné dieťa, ktoré citlivo vníma ako sa volá a ako sa volá jemu najbližšia osoba, ktorou je matka. Maloletý je dlhodobo nestotožnený s priezviskom B., nepredstavuje sa takto, predstavuje sa priezviskom matky. Keď ho niekto osloví priezviskom otca, reaguje podráždene až agresívne. Maloletý je stotožnený s priezviskom C., žije ním, iné si nepripúšťa, je jeho identitou. Keďže maloletý začne navštevovať školské zariadenie, kde bude na dennej báze konfrontovaný so svojim priezviskom a bude sa aj častejšie predstavovať, je nežiaduce, aby prichádzalo k iritácii a možným prejavom správania maloletého v smere agresivity. Matka má za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nahradenie súhlasu otca so zmenou priezviska. Uviedla, že otec sa s maloletým styka v rozsahu podľa schválenej rodičovskej dohody, stane sa, že právo na styk nevyužije raz za dva mesiace. Otec sa o maloletého zaujíma, dožaduje sa informácií, vyživovaciu povinnosť si riadne plní. Na preukázanie svojich tvrdení pripojila Zhodnotenie pozorovania maloletého v MŠ zo dňa 10.09.2024, kreslený obrázok, Diagnostickú správu zo psychologického vyšetrenia zo dňa 21.10.2024, Záznam z priebehu nedirektívnej terapie hrou zo dňa 01.03.2024, čestné vyhlásenia, navrhla ako svedka vypočuť triednu učiteľku maloletého.

3. Otec s návrhom nesúhlasil, postoj maloletého považuje za výsledok nenávistej výchovy maloletého proti otcovi, keď matka sa snaží radikálne obmedziť styk otca s maloletým. Otec maloletého miluje, je to jeho jediné dieťa, chce s ním tráviť čo najviac času a podieľať sa na jeho výchove. To, že dieťa má iné priezvisko ako matka považuje za normálne. Matka otca nenávidí, chce ho odstrániť zo života maloletého

a mať maloletého len pre seba. Matka maloletému rozpráva klamstvá, vedie ho k nenávisti a negativite k otcovi a jeho robote. I keď je maloletý veľmi šikovný a múdry, je nereálne aby dieťa v jeho veku samo od seba začalo nenávidieť svoje meno a svojho otca. Za reakciu maloletého na svoje priezvisko viní matku, ktorá ho k takémuto správaniu a pocitom vedie. Na preukázanie svojich tvrdení pripojil Sťažnosť – podozrenie na šikanu zo dňa 01.04.2025, mailovú komunikáciu, Správu s konzultácie s otcom zo dňa 23.05.2025, navrhol nariadenie znaleckého dokazovania.

4. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie rodným listom maloletého, lustráciou v registri obyvateľov Slovenskej republiky, výsluchom účastníkov, Zhodnotením pozorovania správania maloletého v MŠ zo dňa 10.09.2024, kresleným obrázkom, Diagnostickou správou zo psychologického vyšetrenia zo dňa 21.10.2024, Záznamom z priebehu nedirektívnej terapie hrou zo dňa 01.03.2024, čestnými vyhláseniami, Sťažnosťou pre podozrenie na šikanu v triede zo dňa 01.04.2025, Správou s konzultácie s otcom zo dňa 23.05.2025, Správou kolízneho opatrovníka zo dňa 30.05.2025 a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Maloletý je dieťaťom rodičov uvedených v záhlaví tohto rozhodnutia, ktorí spolu nežijú v jednej domácnosti. Matka má priezvisko „C.“ otec má priezvisko „B.“. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletému je upravený súdnym rozhodnutím v podobe schválenej rodičovskej dohody. Maloletý je zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť na výživu maloletého sumou 250 eur mesačne, upravený je aj styk otca s maloletým, ktorý sa aktuálne realizuje za prítomnosti matky. Otec o maloletého prejavuje záujem, dožaduje sa informácií, vyživovaciu povinnosť si riadne plní. Maloletý bude mať v júli 2025 6 rokov, nestotožňuje sa s priezviskom „B.“, identifikuje sa ako „C.“. Na svoje aktuálne priezvisko reaguje podráždené, ba až agresívne. Na adresu rodiny otca sa maloletý vyjadruje tak, že sú zlí a klamú. Centrum detskej reči sa s takýmto prípadom stretlo prvý krát. Matka s maloletým navštívila terapeutku PhDr. G. I., ktorá vo svojom zázname uviedla, že u maloletého je rozpor medzi prežívaním a správaním, je silne naviazaný na matku a jej rodičov, otca odmieta, vyjadrila predpoklad, že tieto reakcie sa v dieťati vyvinuli na základe jeho predchádzajúcich negatívnych interakcií s otcom. Terapeutku PhDr. G. I. navštívil aj otec, z čoho terapeutka vyhotovila správu, v ktorej závere uviedla, že otec sa javí ako nekonfliktný so záujmom o vlastné dieťa. Pozorovaním nespĺňa obraz agresora, ktorý o ňom vykreslila matka dieťaťa, je teda možné, že odmietanie priezviska nie je spôsobené predchádzajúcimi negatívnymi skúsenosťami s otcom.

7. Ostatné dôkazy súd nevykonal, keďže nepreukazovali skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci.

8. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj

a) písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať,

b) právoplatné rozhodnutie súdu o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony druhého rodiča, ak bolo takéto rozhodnutie vydané.

10. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Ak o zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z rodičov, musí súhlas druhého rodiča nahradiť súdne rozhodnutie. Na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok, zmena priezviska maloletého dieťaťa je závažným zásahom súdu do rodinného života účastníkov

konania, preto k zmene možno pristúpiť len za existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Podľa dlhodobej judikatúry súdov ide o prípady ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržoval a prehlboval pocit spolunáležitosti s týmto rodičom. V predmetnej veci neboli tieto výnimočné prípady zistené, keďže bolo preukázané, že otec má o maloletého záujem a riadne si plní svoje rodičovské povinnosti.

11. Pokiaľ ide o reakciu maloletého na svoje priezvisko, bolo preukázané, že matka vykresľuje otca negatívne, čo môže mať vplyv na vnímanie priezviska maloletým. Dieťa prijme od rodiča všetko, čo je vhodným spôsobom tlmočené. Centrum detskej reči sa s takýmto prípadom stretlo prvýkrát, z čoho súd vyvodil ten záver, že dieťa bez vonkajšieho vplyvu nenadobudne presvedčenie o nevhodnosti svojho priezviska. Priezvisko B. nie je smiešne ani hanlivé, neje preto dôvodné predpokladať, že by mohlo maloletému spôsobovať vznik nepríjemných situácií. Preto, aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec aktuálne nemá vytvorený dostatočný priestor prehlbovať vzťahy s maloletým, keďže jeho styk s maloletým sa realizuje iba za prítomnosti matky, je viac než pravdepodobné, že reakcia maloletého na svoje priezvisko je výsledkom výchovného pôsobenia matky.

12. Matka tiež poukázala na skutočnosť, podľa ktorej otec údajne uchopil maloletého pod pazuchu tak, že mu spôsobil hematóm o dĺžke 8 cm. Uvedenú skutočnosť súd nepovažoval za právne významnú vo vzťahu k priezvisku maloletého.

13. Súd má za to, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je mať vytvorené pevné väzby na oboch rodičov, a na toho, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti aj prostredníctvom priezviska. Zmenou priezviska dáva matka maloletému návod ako nerešpektovať otca a takýmto opatrením nie je možné dieťa chrániť pred realitou života. Zmenu priezviska preto nepovažoval súd za súladnú s najlepším záujmom maloletého ale za správne a spravodlivé považoval zakotvenie, že biologický otec je rešpektovaný a nie je hrozbou, ale aktívnym rodičom. Návrh matky preto vo výroku I. zamietol.

14. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle ust. § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.